

Конгрес
Українських
Націоналістів

Здобудеш Українську Державу, або згинеш у боротьбі за Неї

Декалог українського націоналіста

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net **www.nacija.org.ua** **18 - 24 жовтня 2005 року № 42 (102)**

ГОЛГОФА ШУХЕВИЧА ОБ’ЄДНУВАТИМЕ УКРАЇНУ

13 жовтня на краю лісу біля села Гуків, що межує через Збруч з містечком Скалою-Подільською, відбулася знаменна подія – відкрито базальтовий Пам’ятний Хрест, на якому написано: „На цьому місці 9.03.1950 року вознісся на Небо лицарський дух Головного командира УПА, вірного сина українського народу генерала Романа Шухевича, який загинув 3.03.1950 року під м. Львів у нерівному бою з московсько-більшовицькими ординцями в результаті підлої зради. Друже командир, Твоя справа не вмре, не загине!”

Більше ніж півстоліття Українська нація не знала, де покоїться прах її Лицаря-захисника, легендарного генерал-хорунжого УПА Тараса Чупринки.

5 березня 1950 р. у селищі Білогорщі неподалік Львова Роман Шухевич, будучи оточеним, прийняв останній бій за Україну. Одного офіцера застрілив, але і сам впав, скошений кулями. Куди енкаведисти поділи тіло героя – залишалося таємницею до 1 грудня 2004 року. Цього дня народний депутат України Василь Червоній отримав листа від голови СБУ, в якому значилось: “... за результатом аналізу матеріалів, отриманих від колишніх робітників МДБ УРСР, установлено наступне. Після впізнавання та фотографування трупа Романа Шухевича, а також особистих речей вбитого, книг, зброї, нотатків, одягу, медикаментів та іншого, начальник 4-го відділення МДБ УРСР генерал Судоплатов В. А., згідно з наявними у нього повноваженнями дав вказівку вивезти труп Романа Шухевича за межі Західної України і знищити шляхом спалення. 9 березня 1950 року група співробітників МДБ УРСР, до якої входили: полковник Каганович А. Г., майор Подтепа І. А., капітан Пенченко В. І., старший лейтенант Коноплььов Г. І., старшина Пономаренко П. Н., а також чотири солдати строкової служби (прізвища не встановлені) відвезли вантажівкою труп Романа Шухевича на лівий берег річки Збруч, окраїну лісу біля містечка Скали-Подільської Тернопільської області, де його було спалено. Після цього прах було зібрано у брезент і викинуто з мосту у зазначену річку”.

Пошуки останнього прихистку Романа Шухевича розпочав з власної ініціативи полковник у відставці, науковий консультант голови СБУ Олександр Гнап. Йому вдалося знайти єдиного свідка кремації тіла повстанського генерала – О. Болдіна (1915 р. н.), який мешкав у Києві, він розповів про обставини цієї таємної операції МДБ... Пошуковою експедицією були знайдені в Збручі обвуглені рештки, які нещодавно направлено на експертизу ДНК. Син Шухевича – Юрій дав дозвіл на вшанування пам’яті батька.

Для почесної місії відкриття Пам’ятного Хреста прибули численні делегації з Тернопільської, Чернівецької, Рівненської, Івано-Франківської, Хмельницької областей.

Освятили хрест та відправили панахиду: митрополит Рівненський і Острозький Даниїл, архієпископ Хмельницький і Кам’янець-Подільський Антоній, єпископ Тернопільський і Зборівський Василь (УГКЦ).

По закінченні Богослужіння до присутніх звернулись високі духовні особи, голови Рівненської і Хмельницької ОДА Василь Червоній і Іван Гладуняк, народні депутати України Ю. Костенко, Ю. Ширко, С. Хмара, О. Тягнибок, С. Жижко, генерал О. Скипальський, доктор історичних наук В. Сергійчук, голова Рівненського Братства ОУН-УПА О. Мануйлик...

Членкиня КУН Наталія Буряк привезла до Пам’ятного Хреста землю з колиски славної родини Шухевичів с. Тишківців, що на Івано-Франківщині.

Син нескореного командувача УПА нескоримий Юрій Шухевич сказав пророчі слова:

„...Нас стріляли, нас мучили, нас мордували, але ми не вмерли, бо ідея невмируща. І свідченням цього є те, що сьогодні ми стоїмо тут, і будуть стояти тут тисячі, десятки тисяч, мільйони. Ця ріка, яка довгі часи ділила Україну, прийнявши останки Романа Шухевича, стане мостом між обома частинами української землі”.

Воістину, герої не вмирають! Воістину, вони повертаються до свого народу в часи важких випробувань і піднімають дух Нації на новий змаг за потоптану честь і гідність. Так повернувся до нас і Роман Шухевич. Повернувся символічно, об’єднуючи своїм прахом, який вороги скинули в Збруч, всю Україну. Відтепер про це кожному українцеві нагадуватиме Хрест над Збручем. Хрест з Голгофи Шухевича. Він тепер об’єднуватиме Україну. На віки вічні.

Микола ПЕТРІВ

нація і держава
18.10 – 24.10. 2005 р.

ВАЖЛИВО

КУН ГОТОВИЙ ІТИ НА ВИБОРИ САМОСТІЙНО, ОБ'ЄДНАВШИ НАЦІОНАЛІСТИЧНІ ТА НАЦІОНАЛЬНО-ДЕМОКРАТИЧНІ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Такий головний лейтмотив засідання Головного проводу Конгресу Українських Націоналістів, який відбувся в суботу в Києві.

Чільники Конгресу поклали вінок до пам'ятника основоположнику українського націоналізму – Тарасові Шевченку.

З доповіддю виступив голова КУН Олексій Івченко. Члени Головного проводу підтримали спільну заяву лідерів КУН, ОУН(р) і ОУН(м) щодо поєднання зусиль у справі формування Українського Національного Блоку, обрали виборчий штаб Конгресу, який довірили очолити народному депутатові України Євгенові Гірнику. Визначено, що позачерговий Збір КУН, на якому буде затверджено формат участі Конгресу у виборах, а також список кандидатів до Верховної Ради від партії, відбудеться наприкінці листопада – початку грудня. Квота представництва на Збір – 1 делегат від 50 членів партії.

Головним редактором газети „Нація і держава" затверджено члена Головного проводу КУН Миколу Гука.

Конгрес-інформ

ГОЛОСУЙТЕ ЗА НАЦІОНАЛІСТІВ!

Закликав 14 жовтня в селі Старий Угринів учасників народного віча на честь 63-ої річниці з дня створення УПА та 15-ї річниці з часу спорудження в селі першого в Україні пам'ятника Провіднику ОУН Степанові Бандері голова Всеукраїнського Братства ОУН-УПА Михайло Зеленчук.

Легендарний повстанець закликав своїх земляків на наступних виборах об'єднатися навколо Конгресу Українських Націоналістів, не вірити ні солодким обіцянкам так званих демократів, ні подачкам товстосумів, які, врешті-решт, обертаються для українського народу новітніми кайданами.

Свого побратима підтримав голова Братства ОУН-УПА Карпатського краю Федір Владимирський.

Оплесками вітали учасники заходу виступи чільних керівників КУН народного депутата Євгена Гірника і Станіслава Перцовича, голови Івано-Франківської Романа Ткача, міського голови Івано-Франківська Зіновія Шкутяка та інших промовців.

На родинному обійсті Провідника ОУН відбулась поминальна панахида, покладання вінків та квітів до пам'ятника Степану Бандері, святковий концерт.

Конгрес-інформ.

На світлині Миколи Петріва виступає Михайло Зеленчук

ОУН–УПА – ДЕРЖАВНЕ ВИЗНАННЯ

Під таким гаслом у приміщенні столичного Будинку вчителя за ініціативи Конгресу Українських Націоналістів відбувся „круглий стіл", присвячений 63-й річниці утворення Української Повстанської Армії.

Питання відновлення історичної справедливості щодо Національно-визвольної боротьби українського народу, який змагався за свободу й незалежність України у Другій світовій війні, вшанування діяльності членів ОУН і УПА, котрі воювали з німецько-фашистськими загарбниками на окупованих українських територіях за самостійність Української держави, вже давно непокоїть патріотично налаштованих громадян в Україні й за кордоном.

Це, зрештою, засвідчило і засідання „круглого столу", в якому взяли участь відомі українські і зарубіжні науковці, політики, громадські діячі, члени урядової комісії з вивчення діяльності ОУН-УПА, представники засобів масової інформації, а також народний депутат України Євген Гірник, останній командувач УПА Василь Кук, представник Ради Парламентської Асамблеї ОБСЄ Яніс Томелс, керівник латвійської партії „Вітчизні і свободі / Рух за національну незалежність Латвії" Юріс Галерійс Віднієс, член латвійських легіонерів Едгарс Скрей та багато інших.

Учасники „круглого столу" ухвалили Меморандум.

МЕМОРАНДУМ ПРО ІСТОРИЧНУ НЕОБХІДНІСТЬ ДЕРЖАВНОГО ВИЗНАННЯ ОУН-УПА

Ми, учасники "круглого столу", враховуючи визначну роль ОУН-УПА в боротьбі з фашистами у Другій світовій війні, за національну незалежність України, проти репресій і утисків українського народу радянською тоталітарною системою, беручи до уваги висновки урядової комісії щодо вивчення діяльності ОУН-УПА, а також недостатній рівень поінформованості суспільства щодо діяльності ОУН-УПА, наслідки антиукраїнської політики, яку проводила попередня влада, відсутність політичної волі сучасної влади щодо визнання ОУН-УПА, звертаємося до Президента, Прем'єр-міністра, Голови Верховної Ради України, народних депутатів із вимогами:

1. Винести питання про державне визнання ОУН-УПА на громадські слухання.
2. Організувати та провести всеукраїнську широкомасштабну просвітницьку кампанію з висвітлення діяльності ОУН-УПА.
3. Провести парламентські слухання щодо питання визнання ОУН-УПА Верховною Радою України V скликання.
4. Кабінету Міністрів України розробити і подати до Верховної Ради України проект Закону України „Про державне визнання ОУН-УПА".
5. Ініціювати у Верховній Раді України розгляд усіх наявних законопроектів щодо даного питання.
6. Об'єднати всі національно-патріотичні політичні сили, які прагнуть присутності України на міжнародній арені як економічно сильної держави, як держави загального соціального добробуту, з метою офіційного визнання державою членів ОУН-УПА національними героями і борцями за незалежність України.
7. Ініціювати підписання Президентом України Указу „Про державне визнання ОУН-УПА".
8. Створити координаційний комітет, який здійснюватиме системну роботу щодо офіційного визнання ОУН-УПА.

ТЕСТ НА ПАТРІОТИЗМ

6 жовтня 2005 року Верховна Рада України провела глибоке самотестування на патріотизм. Треба було визначитися щодо законів про визнання ОУН-УПА воюючою стороною в Другій світовій війні, закону про жертви політичних репресій і оголошення персоною „нон-грата" в Україні депутата Держдуми Росії Алкcніса, який влаштовував у Криму антиукраїнські провокації. Що ж показало це тестування?

Як виявилося, у Верховній Раді існує антиукраїнська, антидержавна більшість щонайменше у 280 голосів. Усі три питання було провалено. Депутати-антидержавники не дозволили навіть поставити їх на порядок денний.

Напередодні парламентських виборів 2006 р. наші громадяни хочуть знати не лише, за які партії можна голосувати, а також – за які за жодних умов голосувати не можна. І в цьому питанні день 6 жовтня в залі Верховної Ради можна назвати своєрідним моментом істини.

Отже, у вищому законодавчому органі Української держави діють антидержавні партії. Це, у першу чергу, московська п'ята колона в Україні – КПУ, комуністи П. Симоненка. А що ми хочемо від партії, що виникла в 1918 р. в Москві з метою використання її у захопленні України російськими більшовиками? Політична спадковість – від неї нікуди не подінешся. КПУ була, є і залишиться партією свідомих ворогів України. З ними – все зрозуміло.

Не пройшли тестування на патріотизм і соціалісти Мороза, за рівнем моралі такі ж самі комуняки, як і люди Симоненка, хіба що під рожевим, а не червоним прапором.

На інтернет-сайті О. Мороза, на тлі його обличчя, є рядки, що вражають дурістю, манією величності й нахабством:

„Злодії мають сидіти, націоналісти – мовчати, комуністи – вчитися!

О. Мороз"

Щодо першого рядка – жодних заперечень. Тільки незрозуміло, як міністр внутрішніх справ Юрій Луценко, соціаліст, ловить тих злодіїв, що вони всі від нього тікають (переважно до Росії)? Щодо комуністів – то їм ніяке навчання не допоможе, так хитро дурити народ, як „рожеві" соціалісти, вони все одно не навчаться. Ну а націоналістів не змогли змусити мовчати навіть Сталін і Гітлер, де вже там жалюгідному Морозові...

Нічого дивного немає в антиукраїнській позиції Партії регіонів, СДПУ(о), які гордовито називають себе оборонцями інтересів Росії в Україні.

А позиція партії „Єдина Україна" просто обурює, бодай би слово "Україна" зняли зі своєї назви – не дали жодного голосу за патріотичні закони, як і партія Кінаха – „Партія промисловців і підприємців". Той Кінах нині замість Порошенка керує РНБО. Велику підозру викликають також Народна партія Литвина та "Батьківщина" п. Тимошенко, для яких визнання ОУН-УПА завжди не на часі. Проте продемонстрували себе всі. І це дуже корисно для виборців.

Мирослав ПЛАЙ

МОЛОДІ ЧЛЕНИ КУН ДАЛИ ВІДСІЧ ІМПЕРШОВІНІСТАМ

15 жовтня на Хрещатику відбулися гострі сутички між представниками радикальних антиукраїнських організацій – бандитами Корчинського, ультрачервоними прихильниками КПУ, Вітренко та іншими психіатричними угрупованнями з прапорами Росії та Російської імперії – з одного боку, і членами молодіжної референтури Конгресу Українських Націоналістів та низкою націонал-патріотичних сил, які намагалися пройти до Майдану Незалежності святковою ходою на честь 63-ої річниці Української Повстанської Армії – з іншого.

Ініціаторами акції вшанування вояків УПА виступили СОУ, КУН, МНК, УНА-УНСО, Братство вояків ОУН-УПА. 15 жовтня – в день 55-ої річниці з дня загибелі Степана Бандери – планувався похід від Бессарабської площі до Майдану Незалежності, де за участю священників трьох українських конфесій мало відбутися Богослужіння.

Але представники партії Вітренко, „Союзу совєтских офіцеров", Компартії подали свої заявки на проведення акцій на тих самих місцях. Причому, якщо праві партії подали свої заявки у столичну мерію ще 26 вересня, то ліві – тільки 6-10 жовтня.

Протягом двох тижнів керована О. Омельченком МДА не давала згоди на проведення урочистих заходів. З огляду на це, організації ветеранів ОУН-УПА і громадські організації та партії, які їх підтримують, не встигли організувати приїзд своїх членів до Києва, а також відмінили заходи за участю киян. Однак, як виявилося, противники акції весь цей час безперешкодно готувалися до брутального шабашу в центрі Києва. Сотні міліціонерів і спецназівців намагалися не пустити на Хрещатик тільки патріотів України, натомість вільно пропустили численну і різнобарвну колону, де не було жодного прапора України, а лише – російські стяги та промосковські транспаранти. Люди під червоними і російськими прапорами заступили вхід на Майдан Незалежності з боку Хрещатика для представників національно-патріотичних сил. Час від часу виникали сутички з правоохоронцями, спровоковані лівими. Наприклад, коли вони почали рвати прапор УПА, на захист своєї святині кинулися члени молодіжної референтури КУН.

Група адептів Вітренко, за прямої вказівки колишнього нардепа Марченка, напала на відомий український хор "Гомін".

Прихвосні Росії, Сталіна і Путіна розмістили на Майдані Незалежності потужну звукопідсилюючу апаратуру, через яку гучно транслювали агітпроп часів Сталіна та Берії.

Ліві застосовували проти опонентів курячі яйця, пакети з кефіром і фарбою. Зважаючи на весь цей глум, представники національно-патріотичних сил змушені були зупинити ходу і дати відсіч знахабнілим імпершовіністам. Не дійшовши до Майдану Незалежності провели мітинг і молебень за участю священиків УПЦ КП, УАПЦ, УГКЦ.

Події 15 жовтня на Хрещатику показали, що влада і далі працює на тих, хто скандує ім'я чужої держави під чужими кольорами і почуває себе на Хрещатику, як на Луб'янці. Запитання до СБУ: чому не було відомо про провокації, які готувалися "Братством", ПСПУ і КПУ, а якщо було відомо – чому не було вжито ефективних запобіжних заходів? Чому підопічні Луценка безперешкодно пропустили червоних маніфестантів на Майдан Незалежності, не надаючи такої можливості представникам національно-патріотичних сил, коли насправді все мало б відбуватися навпаки?

І найголовніше. Європа вже давно загоїла рани Другої світової війни, німці примирилися з французами та євреями, бійці ворогуючих між собою польських армій АК і АЛ назвали себе просто ветеранами війни. І скрізь визначальною була роль держави, саме влада виступала ініціатором припинення згубного протистояння. І тільки в Україні керівництво відмахується від радикальної ліквідації радянської, тобто московської моделі ставлення до наших велетів духу, від упровадження широкої загальнонаціональної програми відновлення історичної справедливості.

Конгрес-інформ

БЕЗ КОМЕНТАРІВ

Київ. 16.10.2005. Марш проімперських сил Хрещатиком

БУДЬМО ПИЛЬНІ

ПОКАЯЛИСЯ?!

14 років тому, коли Україна здобула незалежність, Львівська газета "За вільну Україну" почала друкувати статті про злочини більшовицького режиму, спогади очевидців. То було правдиве, захоплююче, живе слово.

Був надрукований мовою оригіналу (російською) і лист зі Львова. Люди писали, що їхній дід, енкаведист, потрапив до цього міста у складі загону НКВС, коли туди вступили радянські війська. Сім'я оселилася в казармі, але дід, загадково всміхаючись, говорив, що скоро буде краще житло. Одного дня сім'я вселилася в квартиру – чисту, простору. Там був кришталевий і порцеляновий посуд – *"видно, жили какие-то интеллигенты, и ни одного клопа и таракана, и даже на плите стояла в кастрюле теплая каша"*.

Минули роки. Онуки енкаведиста приватизували квартиру і щасливо проживають у Львові серед того населення, яке винищував їхній дід. Розмовляють російською. Ніхто їм не чинить жодного зла... Але почалося духовне відродження нашої держави, західноукраїнська преса відкривала людям злочини комуністичного режиму, і в онуків енкаведиста заговорило сумління. Вони писали, що ні в чому не винні, і якщо ще десь живуть нащадки колишніх мешканців цієї квартири, нехай звернуться в редакцію: *"Мы отдадим им ихнее столовое серебро"*.

Цей лист дуже мене вразив. Яке *"столовое серебро"*? Невже не зрозуміло, що людей в цій квартирі арештували зненацька і знищили? Навіть каша в каструлі не встигла вистигнути, а вже в квартиру вселилася сім'я енкаведиста. Заселення в чужі квартири таким чином було масовим. Зараз нащадки вбивць щасливо проживають на землі народу, який нищили їхні діди, і переважна більшість з них не бажають розмовляти українською, не приховують своїх антидержавницьких настроїв, деякі з парламентської трибуни, бризкаючи слиною, кричать про ідеали комунізму.

Пам'ятаймо про це і добре думаймо, за представників якої партії будемо голосувати на виборах до Верховної Ради.

Надія КАЧМАРЧИК,
м. Дрогобич

ЗАМОРОЖЕНА ДЕМАГОГІЯ

Політичною демагогією радянських часів тхнуло від зустрічі лідера СПУ О. Мороза з однопартійцями в Луганському інституті культури.

Захід розпочався із вручення партійних квитків новообраним соціалістам. Було їх десь осіб з п'ятнадцять. Але чомусь усі – з числа наукової та освітянської еліти Луганська. І жодного представника від медичного університету.

Усе стає зрозумілим, якщо врахувати, що останній не належить до „парафії" міністра-соціаліста С. Ніколаєнка. У будь-якій цивілізованій країні з розвинутою демократією такий стан справ був би гарантією відставки міністра – партійного лобіста. В Україні ж, де сьогодні значні проблеми з усіма державними інститутами (включно з президентським), товариш Ніколаєнко впевнено обійняв посаду і в новому уряді Єханурова.

Прозвучала і заява лідера СПУ про те, що соціалісти зроблять усе можливе, щоб судді Конституційного Суду ухвалили правильне рішення щодо політреформи. „І взагалі, обрали дурнів до Верховної Ради, і вони там чубляться", – напівжартома зауважив Сан Санич. А ось соціалісти не б'ються, і це, на думку О. Мороза, – ознака їхнього високого, порівняно з колегами, інтелекту. Якщо навіть це і жарт, то, погодьтеся, не дуже вдалий.

На запитання про заходи луганського обкому СПУ щодо стримування цін на цукор у регіоні відповідав чомусь перший секретар чернігівського обкому нардеп М. Рудьковський. І це при тому, що його луганський колега В. Сулименко сидів поруч. Коли ж людина, що поставила запитання, звернула увагу на це пересмикування, то отримала від того ж Рудьковського зауваження у стилі „а-ля совок": а що ти, мовляв, сам зробив для цього, щоб питати з нас, таких шановних?

На прес-конференції панувала демагогія, що межує з цинізмом. Приміром, на запитання, чому майор Мельниченко так довго не повертається в Україну без Кучми, відповів сам Мороз. Виявляється, Мельниченко не може повернутися на Батьківщину, бо не має гарантій безпеки в Україні.

А для чого тоді таку високу посаду займає в уряді соціаліст Ю. Луценко, коли у нас немає гарантій безпеки?

Олександр АНДРІЄНКО,
м. Луганськ

ПОЇЗД ЗІ ЛЬВОВА

Київський ранок.
Вокзал залізничий.
Диктора голос. Об'яви. Дубляж.
Перший – вкраїнською.
Рідний. Музичний.
Акання друге – московський кураж.
Другі повтори – любов недолугих:
Мові сусідській – найвищі права.
Здібникам нашим –
роль вічно других –
Хай в нас, "тубільців", болить голова.
Поїзд з Москви –
лиш на першу платформу,
З рідного Львова –
тринадцятий путь.
Рабській душі –
меншовартісну норму.
Гордість згубивши,
прислужники йдуть.
Другі. Не перші. За спиною брата.
Лячно вперед. Вже заклякла душа.
Слава в капкані імперського свата
Завжди вартує дрібного гроша.
Стукають рейки. Колеса співають.
Поїзд зі Львова – на перший перон...
Жаль, сни хороші
під ранок зникають,
Час уже лізти... в останній вагон.

Євген ГУЩИН

нація і держава
18.10 – 24.10. 2005 р.

ПОЗИЦІЯ

НЕ МУЧСЯ, РОЗМОВЛЯЙ РІДНОЮ

Пригадую, коли Україна здобула незалежність, наша районна газета опублікувала інтерв'ю з членами гурту "Соколи", які гастролювали Східною Україною. "Соколи" розповідали, як їх зустрічали зі сльозами на очах у селах і містах, як у душах людей прокидалися батьківські гени, і вони відчували себе українцями.

Перед від'їздом додому "Соколи" стояли в черзі за сувенірами і жалкували, що черга велика, не встигнуть на поїзд. І тоді один чоловік сказав продавцеві: „Обслужите этих украинцев, а хохлы пусть постоят". "Соколи" заперечили, що всі ж у черзі є українцями. *„Не скажите, есть разница. Вы и свое сберегли, и чужое выучили, а эти и чужому не научились, и свое забыли"*, – була відповідь.

Приблизно у той же час західні області України почали співпрацювати з Польщею. Представник польської фірми – уродженець Західної України – укладав договір з підприємством, на якому я працювала. Начальник відділу подав договір до друку російською мовою. Я відмовилася друкувати. "Але ж всі послуговуються російською. Потрібен час, щоб перекласти", – зауважив представник. І коли почув, що я видрукую документ, одразу перекладаючи українською, почав з повагою ставитися до мене. Адже для поляків польська – над усе. Вони завжди розмовляють рідною мовою і впевнені, що іншомовні їх зрозуміють.

З представником Східної України начальник відділу розмовляв телефоном ламаною російською. "Не мучся, розмовляй рідною", – сказала я йому. "Але ж вона мене не зрозуміє", – відповів. І на його сором на протилежному кінці дроту співрозмовниця відповіла українською: "Я Вас розумію".

Ці випадки утвердили мене в думці – якщо ми себе не поважатимемо, інші також не поважатимуть нас. А поважати себе можна через повагу до рідної мови, традицій, свого родоводу – адже вони прекрасні! Забувши рідну мову, народ іде в небуття, його поглинають інші народи. Тож бережімо і шануймо рідну мову.

Надія КАЧМАРЧИК,
м. Дрогобич

КОЗАЦЬКОМУ КРАЮ – УКРАЇНСЬКЕ ОБЛИЧЧЯ

Після проголошення державної незалежності України патріоти сподівалися, що славетний козацький край першим розпочне боротьбу з тоталітарною атрибутикою, стане прикладом для інших областей, міст та сіл України.

Тож закономірним є розчарування, біль і гнів патріотів, яких пригнічує неукраїнське обличчя і Запоріжжя, і всього Запорізького краю. Неукраїнським його роблять не лише запоріжці, які соромляться або не бажають розмовляти українською мовою. Славетне Запоріжжя, інші міста й села області переповнені пам'ятниками більшовицьким посіпакам, а мапа козацького краю рясніє топонімами, що прославляють катів, убивць, організаторів голодоморів, російських та єврейських комуністичних діячів, царських генералів-завойовників. Як наслідок, юні запоріжці виховуються на прикладах життя тоталітарних діячів і садистів.

Ні в Запоріжжі, ні в інших містах і селах краю за 14 років незалежності України навіть і не розпочиналася робота з перейменування населених пунктів, районів, вулиць, підприємств. Тож маємо в Запоріжжі Ленінський, Орджонікідзевський, Комунарський райони, проспект Леніна, площу Леніна, вулиці Артема та інші.

Дуже обурює і те, що немає в Запоріжжі ні майдану, ні вулиці, названих на честь людей, які поклали своє життя на олтар Вітчизни: С. Бандери, Р. Шухевича, С. Петлюри, Я. Стецька, С. Стецько...

Члени КУН переконалися, що проблема повернення українського обличчя Запорізькому краю місцеву владу не лише ніколи не турбувало, а більше того – вона саботує виконання відповідних рішень центральних органів влади, причому робить це нахабно й безкарно. Саме тому делегати Х Запорізької обласної звітно-виборчої конференції КУН одностайно ухвалили звернення до вищих керівників України з категоричною вимогою: нарешті глянути українськими очима на наш славетний Запорізький край – колиску української державності – і негайно вжити рішучих заходів щодо ліквідації тоталітарного обличчя Запорізької області.

У своєму зверненні делегати вимагають від Президента України наступного:

1. Зажадати від Запорізької обласної та районних адміністрацій звіту про виконання раніше ухвалених рішень щодо ліквідації символів тоталітарного режиму.

2. Зобов'язати Запорізьку облдержадміністрацію та районні держадміністрації негайно провести роботу з демонтажу пам'ятників, погруддь, пам'ятних дошок тощо, встановлених задля увічнення пам'яті про більшовицьких бандитів.

3. Зобов'язати місцеві органи влади перейменувати вулиці, майдани, підприємства, навчальні заклади та установи, назви яких прославляють катів українського народу.

Від імені членів КУН Запорізького краю делегати конференції заявили, що у випадку ігнорування їхніх вимог центральними органами влади, подальшого потурання антиукраїнській діяльності в Запорізькому краї вони влаштують владі новий Майдан під гаслами: „Українським містам та селам – українське обличчя", „Українським дітям – українські міста та села", „Геть більшовицькі пам'ятники та постаменти".

Андрій ТКАЧЕНКО, заступник
голови Запорізької ОО КУН

ХРЕСНА ДОРОГА ІРИНИ ПОПАДИН

Ірина Попадин, сестра моєї матері, жила у селі Садках Заліщицького району Тернопільської області. Було ж у моєї мами чотири сестри – крім Ірини, ще Ганна, Марта, Софія і два брати – Йосип та Василь. Їхній батько, а мій дідусь Іван Андрусик, вважався добрим господарем, за що громада села обирала його війтом.

Ірина та її чоловік Григорій почали господарювати окремо від батьків. Ірина народила трьох синів: Василя у 1919 р., Івана – в 1921 р. і Петра – в 1923 р. Третя дитина їх засмутила: Петро не чув і не говорив. Коли підріс, віддали його в спеціальну школу для глухонімих дітей у Теребовлі. Навчився там писати і читати та й повернувся додому. Василь одружився, привів до хати невістку. У 1940 році забрали його до червоного війська. Пішов на фінську війну і не повернувся.

У 1941 р. до Садків увійшло німецьке військо. Село тоді ще не отямилося від страшних чуток про мордування енкаведистами невинних людей в Чортківській тюрмі. У тій катівні в'язням вибирали очі, підвішували їх над палаючим вогнем, відрізали вуха і носи, ламали руки і ноги... Гітлерівці виявилися не ліпшими.

Садки готувалися до опору, найсміливіші йшли в ліси, озброювалися хто чим міг. Пішов й Іван, середущий син тети Ірини, став партизанським командиром, мав псевдо „Гонта".

Біда надійшла несподівано. Раптово загинула молоденька невістка, а німці схопили сина Петра і відправили до Німеччини. Наприкінці 1945 р. він повернувся. Вдома трошки віджив, але не міг розповісти рідним, де був і що пережив. Не відав і про те, що діється в Садках. А там вже працювало підпілля, міцніла в лісах партизанська боротьба.

Розгромивши німців і натрапивши в Західній Україні на опір повстанців, більшовики направили проти них добре вишколені військові з'єднання енкаведистів. Першою жертвою у сім'ї Ірини став її чоловік – натрапив на засідку і впав, скошений кулями. Так Ірина стала вдовою. Вдома при ній залишився лише Петро. У липні 1946 р. заарештували і його. Карателі прийшли спочатку до хати Марти, Ірининої сестри, що жила на другому кінці села. Почали обшук. Знайшли аркуші паперу з якимись запитаннями і відповідями на них. Марта пояснила, що це письмово її запитував Петро, німий хлопець, син сестри Ірини, вона ж йому теж письмово відповідала, бо інакше спілкуватися з ним не може, оскільки він не чує і не говорить. Не повірили. Вирішили, що Петро – агент ОУН, зв'язківець свого брата Івана і знає місця партизанських криївок. Вороги повели нещасного хлопця до лісу, щоб він показав їм схованки партизанів. Цілий день водили його хащами. Зрозуміло, що хлопець нічого не міг показати, бо і не відав про криївки. Повернулися розлючені, і замкнули Петра в стодолі. Самі ж пішли до хати. Наївшись і напившись, засукали рукави, взяли в руки дрючки і ввійшли до стодоли. За мить бідна мати почула звідти гупання і несамовиті зойки катованого сина. Він дерся від болю на стіни, падав на земляну долівку, зрошуючи її кров'ю, кликав німим розпачливим голосом маму, а вона непритомніла в хаті від розпачу – надвір її не випускали. Втомилися кати, вийшли задихані надвір. На заміну їм пішли інші. Мордобій тривав. Біле, худеньке тіло Петра стало чорно-синім. Місцями шкіра злізла і обвисла кривавими клаптями. Катований непритомнів. На нього виливали воду і все починалося спочатку. Одна його рука обвисла, переламана. Гостра зламана кістка пробила шкіру. Замість одного ока зяяла порожнина, наповнена чорною, густою кров'ю...

Ірина все чула... Серце матері ледве билося, обкипіле кров'ю від нечуваної душевної муки. Просила в Бога вже лише одного, щоб він змилосердився над її сином і послав йому смерть. Але цього не сталося. Понівеченого юнака кинули на віз, на колючу солому і так напівголого, бо одежу з нього здерли, скупаного у власній крові, але ще живого, повезли в містечко Товсте.

Там колісниця смерті зупинилася. Мучителі наказали Петрові піднятися, зійти з воза і тікати. Хлопець сповз із закривавленої соломи, що налипла до його ран, хитаючись, став на ноги, зробив один-єдиний крок, і тоді пролунав постріл. Петро впав у сірий порох розбитим лицем. Вбитого викинули на жидівський цвинтар. Вночі, на прохання матері, той чоловік, якого примусили везти скатованого Петра у Товсте, наважився, за немалу плату, привезти тіло вбитого назад у Садки. Тієї ж ночі Ірина його поховала, сама копаючи могилу для вічного спочинку сина.

Лише трішечки відійшла від того, що сталося, як у тому ж 1946 р. енкаведисти спалили дотла всю її господарку – хату, стодолу, хлів. Жила відтоді в сестри Марти.

Через три роки, 19 серпня 1949 р., на самого Спаса, вислідили й Івана. Автоматною чергою по ногах його поранили, хотіли взяти живим, але він встиг прикласти револьвера до скроні і вистрілити. Привезли вбитого на возі в Садки і показували людям, щоб впізнали, чи це справді командир "Гонта". Бачила й мати безсило обвислу голову сина, буйні його кучері в крові і навіки закриті очі. Їй не стало сили сказати, що це її син, і віз із мертвим прогуркотів далі. Відтоді почала ховатися. Пішла до моєї мами, своєї сестри, просити притулку. Але ж і там облавники не давали людям спокою. Згодом тато знайшов теті Ірині притулок у літньої одинокої жінки Параскові Бобовської. Там вона і оселилася, якби далека її родичка.

За якийсь час надійшла чутка, що влада прощає таким, як Ірина, щоб вони виходили зі своїх схованок і здавалися. Десь у 1950-му чи 1951 році в містечку Товстому Ірина стала перед чорними дверима, за якими перебували ті, які знищили її дітей, чоловіка і спалили сімейне гніздо Попадиних. Тепер мала просити у них помилування, прощення за нескоєні злочини.

Перед нею сидів ситий, рум'яний чоловік і щось писав. Промовила до нього: „Я – Ірина Попадин, мати Василя, Івана та Петра Попадиних. Здаюся вам. У вашій волі зробити зі мною все, що схочете. Та мені все одно, найдорожче для мене я вже втратила. Прошу лише одного – дозвольте жити в рідному селі".

Він зневажливо зміряв її очима і запитав: „Ну що, довоювалась? Іди ж тепер додому і більше не протився нам".

Полегшало Ірині на душі від тих слів. Не знала, коли й опинилася на рідному подвір'ї і... завмерла від того, що побачила. На чорному згарищі зеленіла кропива, стриміли з бур'янів обгорілі балки, їжилося іржаве залізо. Притулилася чолом до стовбура молодого горіха, посадженого кимось із синів, обняла його руками і плакала. Плакала довго, тамуючи голосні ридання. Вітер злегка ворушив молоді горіхові листочки, струшував з них росу і здавалося, що деревце плаче разом з нею.

За рік чи два на руїні таки побудувала невеличку, як ластівчине гніздо, хатинку. Намучилася при цьому. Місила глину, двигала вальки, ліпила, білила стіни... Помагала їй вся родина. Нарешті оселилася в тій хатині – сама-самісінька. Почепила на стіну образи: Матір Божу з дитям на руках, Ісуса з терновим вінком на голові, а між ними – переховану кимось з родини і тепер віддану їй сімейну фотографію. На ній – вона з чоловіком, сини – Василь, Іван та Петро.

Останню розмову я мав з нею у липні 1981 року. Почорніла, висохла, сиділа самітньо на лавці і читала молитовник. Після коротенького привітання та скромного вгощення почалася наша розмова. Слово за словом тета Ірина розмотувала клубок своїх спогадів, і нитка з нього стелилася лише чорна-пречорна. Це був колір Долі звичайної Української жінки, тисячі яких жило тоді в Україні. Ніхто ніколи про неї не згадував, як і не згадує до нинішнього дня. Те, що вона пережила, знали переважно старші віком люди з її родини. Зараз усі вони вже давно в могилах.

Сама ж тета Ірина померла 13 жовтня 1981 р. Казала мені, що хоче ще жити, дочекатися змін, зберігала віру, що вони настануть і будуть добрі для України.

Не діждалася... І вже ніколи не дізнається, що в 2002 році у видавництві "Золоті литаври" вийшла друком книга чернівецького краєзнавця Нестора Мизака: "За тебе, Свята Україно" (Заліщицький повіт у визвольній боротьбі ОУН, УПА), що в тій книжці є добрий спомин про її синів – Івана та Петра, про чоловіка та його брата. Правда, хтось авторові книжки дав неточні відомості про смерть Петра, і названо його Іваном, начебто закатували його німецькі карателі, і що Петро загинув у лавах УПА. Але це не вина автора... Душа ж тети Ірини – у незнаних небесних світах разом з її синами і чоловіком, і Бог як найвищий суддя віддасть їм заслужене. А тут, на землі, всі її муки та страждання синів, може, стануть застереженням для українців, щоб вони більше не допустили чогось подібного на своїй Батьківщині.

Іван ГУЛЕЙ, м. Монастириська,
Тернопільська обл.

ЄВГЕН ГІРНИК:

„НАЦІОНАЛІЗМ – ЦЕ ГОСТРА ЗБРОЯ, ЯКА МОЖЕ СПРАЦЮВАТИ У ДУЖЕ КОРОТКИЙ ЧАС"

Напередодні передвиборної кампанії в Україні політичні сили виробляють тактику і стратегію здобуття місць у Верховній Раді. Про плани і роль КУН у цій боротьбі йдеться в інтерв'ю, яке дав нашому часопису народний депутат України Євген ГІРНИК.

– Пане Євгене, КУН оголосив про намір творити свій блок на виборах 2006 року. Кого Ви бачите політичними партнерами націоналістів?

– Насамперед поясню, чому Конгрес Українських Націоналістів заявив про такий намір. Це відбулося у зв'язку з розколом сил, які разом боролися за обрання Президентом України Віктора Ющенка. Зіткнення амбіцій, бізнес-інтересів, політичних інтересів набуло такої гостроти, що колись єдина команда розсипалася на складові, які активно поборюють одна одну.

В умовах жорсткої конкуренції між цими командами ми вважаємо за потрібне консолідувати ті сили, які відстоюють українську національну ідею в громадсько-політичному об'єднанні „Український національний вибір". Ми залишаємося відкритими для всіх сил, які сповідують національну ідею. Цілком можливо, що наш блок може об'єднатися з так званою Правицею, про яку віддавна говорять представники УНП. Я не виключаю можливості входження до спільного блоку УРП „Собор", яка також стоїть на засадах української національної ідеї. Перебування цієї партії в БЮТ викликане чисто політичними, а не ідеологічними мотивами. В умовах, коли люди, які разом стояли на Майдані, безпідставно критикують один одного (я маю на увазі рядових людей, а не керівників), сперечаючись, хто гірший, а хто кращий – Ющенко чи Тимошенко – ми вважаємо, що спиратися потрібно не на особистості, не на якісь тимчасові економічні чи політичні мотиви, а на вічні цінності. Для нас такими вічними цінностями є Бог і Україна. Люди, організації і партії, які сповідують національні пріоритети, мусять консолідуватися. У цьому і полягає суть задекларованого блоку „Український національний вибір".

– Соціологічні дослідження свідчать, що націоналістичний електорат охоплює приблизно 3% виборців, і далеко не всі ці виборці готові голосувати за КУН. У ситуації, коли КУН упродовж року після виборів не вдавався до активних політичних дій, як ви збираєтесь нарощувати свій електоральний потенціал?

– Стосовно української соціології, то, на жаль, це поки що дуже умовна річ. Ні її прогнози, ні екзит-поли ніколи не збігалися з реальними результатами. Прогнозовані ж похибки у межах 2,5% майже дорівнюють прохідному бар'єру. Якщо КУН дають, наприклад, 0,4-0,5%, то за такої похибки це зовсім не означає, що у нас немає шансів. З іншого боку, ми активно працювали на виборах Президента Ющенка, вважали, що його команда може створити єдиний блок і завоювати більшість у Верховній Раді. Очевидно, наша політична помилка в тому, що ми не позиціонували себе окремо, не здійснювали рекламних ходів і певним чином розгубили електорат. А націоналістичний електорат, за усіма опитуваннями, становить від 5 до 8% українців. Справді, за сучасних реалій цей наш крок на створення блоку „Український національний вибір" трохи запізнілий, але він викликаний політичною необхідністю. Люди розгублені і не знають, на кого їм опертися. Ми за цих обставин пропонуємо згуртуватися навколо національної ідеї. Результат може бути значно більшим, ніж 5%. До виборів ще півроку. Цього часу цілком достатньо, щоб запеоечити прогнози про пізній старт. Націоналізм – це гостра зброя, яка може спрацювати в дуже короткий час за умови, якщо мобілізувати для цього всі сили.

– Якщо буде ініційовано широкий блок на зразок "Нашої України" 2002 року, чи ввійде до нього КУН?

– Стосовно широкого блоку – така ідея існує. У політиці можливо все, але увійти двічі в одну й ту ж ріку – не можна. 2002 року дуже різношерстий блок "Наша Україна" мав успіх на 90% за рахунок особистості Віктора Ющенка, який був лідером блоку і ще не був Президентом. Зараз він – глава держави, який задекларував, що хоче бути Президентом усіх українців. Отже, присутність у виборчому блоці Віктора Ющенка в умовах, коли він є Президентом, недоцільна для України.

– Якщо КУН ітиме самостійно і так само самостійно на правому фланзі йтиме УНП, чи не знищать вони один одного?

– Звичайно, існування у середовищі націоналістів чи націонал-демократів кількох блоків є недоцільним. Така ситуація була у 1998 році, коли Рух поборював Національний фронт і навпаки. Ми бачили, що з цього вийшло. Ми не вважаємо проект "Український національний вибір" остаточним. Ми ведемо переговори і консультуємося з усіма силами правого спектру, у тому числі з УНП, УРП "Собор", щоб сконсолідувати націоналістичні, націонал-демократичні сили у єдиному блоці, який відстоюватиме українську національну ідею.

– „Пісня" про об'єднання націоналістів є досить давньою, ще 2002 року було підписано відповідну Декларацію. Однак останнім часом ви чомусь не згадуєте серед імовірних соратників одного із підписантів цієї декларації – ВО "Свободу" Олега Тягнибока?

– Чотиристороння угода стосувалася президентських виборів. Вона відіграла свою роль, зокрема у нейтралізації псевдонаціоналістів-провокаторів Р. Козака і Б. Бойка. Угода не поширювалася на подальший політичний процес. Зараз іде мова про підписання тристоронньої угоди між КУН, ОУН(р) та ОУН(м). Для цього є всі умови, але ще раз повторюю – цей список є відкритим, у тому числі й для ВО "Свобода". Безумовно, Олег Тягнибок є особистістю і його участь у цьому проекті була б корисною.

– На останньому з'їзді КУН серед імовірних партнерів називалася і "Пора". Наскільки реальним є такий політичний союз?

– Своїм партнером ми вбачали не політичну партію "Пора", а орієнтувалися на громадську організацію т. зв. "Чорну пору", і саме про це було заявлено на останньому Зборі.

Щодо політичної партії "Пора", то вона ще не задекларувала своєї ідеології. Вона, скоріш, заявила, що хоче бути таким собі громадським контролем. Це не роль для політичної партії. Якщо "Пора" задекларує пріоритетність відстоювання українських національних інтересів, тоді не буде перешкод для блокування з цією партією.

– Ініціатива щодо створення КУН передвиборчого блоку пов'язана з тим, що Олексія Івченка, за чутками, можуть "піти" з посади голови НАК "Нафтогаз"? І чи зможе Івченко одночасно ефективно керувати „Нафтогазом" і проводити передвиборну кампанію?

– Я не уповноважений коментувати дії голови партії. Щодо позиції КУН стосовно створення блоку, то це є спільне рішення Президії партії. Воно ніяк не пов'язане з перебуванням Олексія Івченка на посаді голови НАК "Нафтогаз". Однозначно, що ми братимемо участь у виборчій кампанії як її суб'єкт. Івченко у цьому випадку діятиме відповідно до чинного законодавства. Він не є членом Кабміну, і якихось застережень щодо участі у виборчій кампанії відносно нього немає. Щодо економічно-виробничої діяльності, то досить сказати, що бюджетні відрахування НАК "Нафтогаз України" в поточному році вдвічі більші, ніж у минулому. Тому, на мою думку, ніяких підстав для заміни керівника НАК "Нафтогаз" зараз не існує. Навпаки, енергійна й успішна діяльність компанії на чолі з націоналістом може слугувати прикладом для інших.

Записав Роман ВАСЮРКО

 КУН У ДІЇ

СТВОРЕНО ПРАВОЗАХИСНИЙ ЦЕНТР

Одним із важливих напрямів діяльності Тернопільської міської організації КУН є надання мешканцям міста безкоштовних послуг з юридичного захисту від свавілля органів місцевої влади, податківців та митників.

До цієї акції Конгресу приєдналася Правозахисна організація „Аквітас", почесним президентом якої є член МО КУН, завідувач кафедри теорії держави і права Тернопільського державного економічного університету Микола Кравчук.

За тиждень роботи близько 20 мешканців обласного центру отримали юридичні консультації.

„Сьогодні наш правозахисний центр надає консультації двічі на тиждень, – зазначив голова осередку Конгресу в Тернополі Богдан Дригуш, – і головним завданням міської організації нині є пошук ресурсів для того, щоб прийом громадян зробити щоденним".

В. ШУМАДА, прес-секретар Тернопільської МО КУН

НА ПОРЯДКУ ДЕННОМУ – ГОТОВНІСТЬ ДО ВИБОРІВ - 2006

Відбулося розширене засідання проводу Дніпропетровської обласної організації КУН за участю керівників районних і міських організацій. Серед запрошених були голова обласної організації Братства ОУН-УПА Степан Андрушків, представники окремих політичних і громадських організацій.

На засіданні вироблено низку стратегічних і тактичних завдань Дніпропетровської ОО КУН. Позитивно було сприйнято рішення Президії Головного проводу КУН щодо створення громадсько-політичного об'єднання національно-патріотичних сил "Національний вибір".

Голова ДОО КУН Юрій Береза наголосив: „Вибори 2006 року мають довести, що Січеславщина була, є і буде козацьким краєм".

Спільно з обласною організацією Братства ОУН-УПА вирішено відзначити на Покрову День створення УПА.

Прес-служба ДОО КУН

ПРИСЯГАЛИ БІЛЯ КРИЇВКИ

У лісі поблизу села Великого Поля Яворівського району відновлено повстанську криївку, у якій переховувався помічник Головнокомандувача УПА генерала Романа Шухевича Осип Дяків-Горновий. Криївку відреставровано всередині, а над нею обладнано символічний вхід.

Панахиду біля криївки відправили священики Микола Ревуцький та Володимир Дадак. Декалог українського націоналіста зачитав голова Новояворівського осередку КУН Іван Романенчук. Патріотичні вірші декламував народний поет Яворівщини Іван Пазин. Виступили колишній вояк УПА Роман Хархаліс, голова Яворівської РО КУН Микола Шпільман. Біля криївки прийняли присягу юнаки, які щойно вступили в ряди Яворівської РО КУН.

Прес-служба Конгресу

У ДРОГОБИЧІ – СВЯТО!

У день Дрогобича відбулося урочисте відкриття Палацу мистецтв, яке стало ще одним святом для шанувальників мистецтва.

Цей палац отримав нове життя за ініціативи депутатів Дрогобицької міськради, членів Конгресу Українських Націоналістів Тараса Гентоша і Тараса Метика. Споруду відреставровано, і вона стала філією музею Дрогобиччини.

В урочистостях взяли участь міська влада, гості та місцева громадськість, духовенство і художні колективи міста.

У залах Палацу мистецтв відвідувачі оглянули дві виставки. Одну з них присвячено діяльності Слави Стецько і Конгресу Українських Націоналістів Дрогобицького краю. Інша експозиція – полотна Сергія Булка, Ярослава Баландюха, Олесі Сікори, Володимира Місяця, а також ковальська пластика Андрія Боднара.

Хочеться сподіватися, що в майбутньому в цьому прекрасному палаці відбудеться багато цікавих подій.

Окремо хочеться привітати голову Дрогобицької міської організації КУН Тараса Метика із першим 50-літтям і побажати йому натхненної праці та міцного здоров'я.

Ігор ДАНИЛИХА, голова секретаріату Львівської ОО КУН.

На світлині: лідери КУН Дрогобиччини на відкритті Палацу мистецтв.

ПРО НАБОЛІЛЕ

ЗАПОВІДНИК КОЛОНІАЛЬНИХ ПЕРЕЖИТКІВ

Іноді здається, що Кіровоградщина лежить не в центральній частині України, а в місці, забутому Богом, людьми і владою. „Прославившись" наймасштабнішою фальсифікацією під час виборів Президента на виборчому окрузі №100, тутешня влада й далі дивує кіровоградців своїм ставленням до мешканців міста, зокрема оригінальним вирішенням проблеми нестачі коштів для вересневого підвищення зарплат бюджетникам. Вирішили скоротити 389 медиків!

При формуванні нової влади на місцях не було проведено люстрації керівників. Як результат – у нашій провінції майже нічого не змінилося, а „колишні" негаразди сьогоднішнього життя пояснюються так: ну що, дочекалися нової влади?

Рік у рік демократичні сили міста висловлюють побажання міській та обласній владі вирішити питання про перейменування вулиць, парків міста, присвоїти їм українські назви. На вулицях Кіровограда звучить не співуча українська мова, а жахливий суржик, якого не почуєш у жодній із областей України. Варто лише послухати виступи наших депутатів, і стає зрозумілим, що мовна „сором'язливість" на верхніх сходинках влади не наблизить українців до визнання у світі як нації.

Непокоїть те, що становлення молодого покоління відбувається на застарілому фонді російськомовних книг у дитячих бібліотеках Кіровограда.

Та хіба ж ці та інші наболілі питання висвітлює друкований орган міськради „Вечірня газета"? Де там! З перших шпальт газети міська влада волає про політичні переслідування. Звичайно, наші місцеві януковичі, шуфричі, чорноволи і не уявляли собі, що настане час відповідати за всі ті жахи, через які вони провели нас під час президентських виборів.

Коли читаєш новини з інших областей, приємно усвідомлювати, що історична брехня, якою радянські керманичі затаврували вояків Української Повстанської Армії, нарешті отримує публічне засудження мовою фактів, документів та живих свідків. У деяких областях питання визнання ОУН-УПА воюючою стороною вирішується на офіційному рівні місцевими владними структурами, обласні ради організації ветеранів України простягли руку примирення своїм братам-українцям, котрі воювали під прапором ОУН-УПА.

На жаль, Кіровоградщина ще перебуває на стадії полеміки з приводу того, хто кому стріляв у спину і в кого руки у крові.

Хочеться нагадати, що віднедавна шкільна програма загальноосвітніх шкіл, зокрема предмет української літератури, передбачає обов'язкове вивчення життя та творчості О. Ольжича, Є. Маланюка. Ці поети – українські націоналісти, які до останнього подиху своїм полум'яним словом закликали до боротьби за Україну, вільну від усіх поневолювачів.

Вважаючи цих яскравих представників ОУН вершителями історії нашої держави, влада зобов'язана визнати і визвольну боротьбу ОУН-УПА справедливою.

Катерина САЛТАН, голова Кіровської РО КУН, м. Кіровоград

КАТАМ НАРОДУ І ОРДЕНИ, І ПІЛЬГИ…

Черговим „подарунком" нової влади українському трудівникові має стати скасування пільг на комунальні послуги. Це не може не обурювати простих людей, бо часто пільги, якими вони користуються, – то лише незначна компенсація за втрачені роки, загублене здоров'я.

Я особисто 12-річним хлопцем у повоєнні роки разом з батьком працював на тяжкій роботі – на заготівлі лісу в Карпатах. А потім нашу сім'ю за релігійні переконання заслали в Сибір, де ми каторжно працювали в ім'я побудови комунізму. Так що і я, і мільйони людей такої ж важкої долі пільги свої заслужили, і відбирати їх – нечесно.

За уряду Януковича ющенківська газета „Так" глузувала: „Ціни скачуть, люди плачуть". А хіба не те саме відбувається зараз? Підвищення пенсій та зарплат не встигає за ростом цін, тож не призводить до підвищення життєвого рівня трудівників.

Якби влада в Україні стала справді народною, то не були б забуті передвиборні гасла Віктора Ющенка: „Багаті поділяться з бідними", „Бандити сидітимуть в тюрмах". Ні, не сидять. Не поділились. І ті, які служили в НКВС і КДБ і розстріляли тисячі політв'язнів та вояків УПА, а сьогодні називають себе захисниками Вітчизни, носять медалі й ордени, одержують великі пенсії, користуються всіма можливими пільгами. Такий же статус мають колишні загороднтрядівці, що під час голодомору не випускали з України конаючих людей, які прагнули знайти десь хоч шматочок сухаря для себе і своїх діток. А під час війни ці ж „герої" гнали щойно мобілізованих, ненавчених і майже неозброєних молодих українців на німецькі кулі. Ось з кого треба давно вже зняти всі нагороди і пільги. Але наш Президент аж надто „демократичний" та „гуманний". Тому і в Москву до Путіна на „день пабєди" їздив, а потім ще й по Хрещатику пройшовся, та не з вірними синами України – оунівцями та упівцями, а з колишньою обслугою московської каральної машини. Як же він може зняти з них пільги – а що скажуть Путін, Нємцов, Порошенко? Тож пільги знімаються з народу, який стояв на Майдані і посадив Віктора Ющенка у найвище державне крісло, з якого він тепер звисока дивиться на той же народ.

Михайло ГРИНИШИН, ветеран праці, учасник війни і помаранчевої революції, м. Дніпродзержинськ

ПАМ'ЯТНИК ПОВСТАНЦЯМ – НЕЗАЛЕЖНА УКРАЇНА

Мені, молоденькому у той час повстанцю, а сьогодні комбатанту ОУН-УПА, хочеться поздоровити живих учасників бойових дій, станичних, зв'язкових, членів УЧХ(а) та всіх інших учасників руху опору 40-50 рр.

Багато славних сторінок вписали Ви в історію боротьби за волю України – проти німців, москалів, пляцувок Армії Крайової, Войска Польского. Тисячі жертв покладено на вівтар свободи, пролито море крові й сліз ...

Та кров пролита не пропала марно – ми маємо вільну Українську незалежну державу, яку змушені були визнати колишні вороги і поневолювачі.

Про Ваші славні подвиги і боротьбу нагадують нам братські могили та поодинокі хрести на місцях загибелі героїв. А пам'ятником борцям за волю є і вічно буде незалежна Україна.

Вічна слава героям, полеглим на полі брані, в казематах ГПУ-КДБ-НКВС, гестапо, дефензиви, сигуранци, ГУЛАГу та на засланні. Не меншої слави заслуговують і ті, хто пройшов крізь вогонь боїв, пекельні жахи катівень, жорстоку зневагу поневолювачів та їхніх перевертнів.

Щастя, здоров'я бажаю друзям, які залишилися живими після всіх поневірянь! Ви заслужили на високу повагу! Та, на жаль, наша "найбільш демократична" влада прощає гріхи ворогам народу і держави... А вам, шановні комбатанти, ще довго доведеться ждати "Вашінгтона з новим і праведним законом". "А діждемось таки колись!" Отже, чекаймо! Слава Україні! Героям слава!

Дмитро КАЛИНЯК, Комбатант УПА – „Захід" – „Говерла", курінь "Гайдамаки", сотня "Сурма", Підрозділ 2 "б", псевдо "Партизан", мешканець смт Пугали, Чернівецька обл.

ОГЛЯД ЛИСТІВ

„ВАША ГАЗЕТА – ПРОМІНЬ СВІТЛА В ТЕМРЯВІ..."

14 ЖОВТНЯ ГАЗЕТІ „НАЦІЯ І ДЕРЖАВА" – 2 РОКИ

„Щиро вітаю всіх, хто творить газету „Нація і держава"! Ваша газета – це бальзам на хвору душу, і я молю Бога: „Боже наш Великий і Єдиний, відкрий очі сліпим українцям, аби вони змогли прочитати свою газету, в якій – що рядок, то біль, де кожне слово – правда. Тільки в цій газеті ми бачимо справжніх патріотів України, які боролися і вмирали за неї, за її волю.

Такий відгук про наше видання надіслав **Анатолій Топор** з Кіровограда.

84-літній **Ярослав Козачок** (Здолбунів Рівненської області) пише: „Уже другий рік передплачую газету „Нація і держава". Щотижня розношу людям по кілька десятків її примірників. Думаю, що тим роблю свій скромний внесок у духовне відродження моїх співвітчизників. Слава Україні!"

С. Мірошниченко з Чернігова повідомляє: „Газету „Нація і держава" я передплачую з 2004 року. Мені 82 роки. Пам'ятаю голодомор 1933 року. Про нього потрібно нагадувати людям. Частіше пишіть про Визвольну боротьбу ОУН-УПА, про злодійства НКВС-КДБ в Західній Україні в 1939–50 рр."

„Наприкінці березня я випадково прочитав вашу газету і відразу її передплатив. Ваш часопис полонив мене своїм спрямуванням на відродження Нації і Держави. На жаль, на нашій Слобожанщині чогось подібного немає: тут все заражене промосковським духом", – ділиться своїми думками і переживаннями харків'янин **Семен Манжос**, 1928 р. н.

„Нація і держава" стає володарем душ і молодого покоління. „На кожне число вашої газети чекаю з нетерпінням. Мене звуть **Юлія Володимирівна**. Мені 21 рік. Студентка. Прочитала в „Нації і державі" статтю Тараса Дем'яненка „В своїй хаті – своя правда", і охопило мене почуття нескінченного суму, болю, прикрості за моє рідне місто Херсон, за всю Україну. У Херсоні та області немає жодного україномовного періодичного видання!", – бідкається наша постійна читачка, яка, на жаль, не вказала свого прізвища.

„Мені 20 років. Я знайомий із вашою газетою з 2004 року. Цілком поділяю вашу точку зору щодо обставин, які склалися у нашій країні", – так починається лист полтавчанина **Івана Мокієнка**, якого непокоїть те, що нова влада досі не зробила жодного кроку задля створення сильного, високоморального і духовного суспільства.

Нашу газету знають і шанують не лише в Україні, а й за кордоном. Ось рядки з листа **Петра Кіщука** (Лейчестер, Англія): „Дуже дякую за шанування і плекання традицій українських вояків різних формацій, які зі зброєю в руках боролися впродовж десятиліть за волю України. Остаюся з правдивою пошаною до вас і вояцьким привітом, з побажанням якнайкращих успіхів у виданні і поширюванні вашого часопису, що кристалізує українську національну ідею, стоячи на сторожі прав і волі української держави і її народу".

А ось ще ставлення читачів до нашого часопису: „Як тільки познайомився з „Нацією і державою", відразу оформив передплату на цілий рік, ще й переконав двох сусідів, які теж її передплатили. Часопис підшиваю, при потребі повертаюся до потрібного номера" (**Володимир Вербовецький**, м. Теребовля Тернопільської області).

„Коли приходить свіже число „Нації і держави", я відкладаю всі справи і не можу відірватись, доки не прочитаю газети з першого до останнього рядка. Ваша газета – моя улюблена, рідна. Жаль тільки, що виходить вона малим накладом: що то є 60 тисяч примірників на сорок вісім мільйонів населення!" (**Павло Охримович**, Луцьк).

Такої ж думки **Іван Тегза** з Ужгорода: „Ваша газета – це промінь світла в темряві, це – очі для незрячих синів і дочок України, яких осліпила і приспала їхню національну свідомість комуно-радянська ідеологія".

„Декілька разів перечитав свіже число „Нації і держави". Часопис виступає від імені справжніх українців, солі і сталі нації. Так тримати! Ваша газета – єдина, яка своєю відданістю Україні заслужила високе право говорити від імені українців". (**П. Зброжко**, смт Саврань Одеської області).

„У містах і селах читають вашу газету, і добре, що таке видання є в Україні. Вона дуже потрібна, щоб нація знала, яке місце відведено їй у державі і що на неї очікує в недалекому майбутньому. (**Олексій Кравецький**, смт Нова Ушиця Хмельницької області).

„Другий рік передплачую газету „Нація і держава", звідкіля і черпаю моральні сили для подальшої боротьби за Україну. Перед виборами агітував за Віктора Ющенка, розносив газети у вільний від робочих час" (**Олександр Горюшко**, Сєвєродонецьк Луганської області).

„Газету „Нація і держава" надзвичайно ціную. Її випускають патріоти України, люди, які заслуговують найвищої оцінки. Всю сьому сторінку часопису за 21-27 червня ц. р. вишлю Віктору Ющенку, нехай читає, прозріває і допомагає прозріти іншим". (**Тетяна Косенко**, Вінниця).

„Шановна редакціє! Дякую за талановиту газету! Все влучно. Цілком згодна з автором статті „Несправедливість" (17-23 травня ц. р.)". (**Дарина Луганська**, м. Стаханов).

„Ваша газета привернула мою увагу. Спершу купував її на пошті, а як ближче познайомився з нею, то передплатив. І надалі передплачуватиму. В одному з останніх номерів мені особливо сподобалася стаття „Призвідців "Чорного вівторка" – до суду" (**Іван Гулей**, Монастириська на Тернопільщині).

"Це пише Вам російськомовна громадянка, вихованка російської культури, у минулому байдужа до політики взагалі та до української зокрема. Пишу та читаю українською мовою від грудневих подій 2004-го. Вашу газету передплачую з 1 квітня ц. р. У ній багато йдеться про ветеранів УПА, але я і до того співчувала і симпатизувала їм. З великою повагою до них і до вас – **Діана Баришева**, викладачка фортепіано у музичній школі, м. Маріуполь".

Люди високої духовної культури, якої б національності не були, серцем відчувають, на чиєму боці правда, совість і справедливість. І навпаки, позбавлені такої духовності люди, навіть якщо вони українці, нерідко зрікаються національної гідності заради чужинецької „премудрості". На щастя, майже всі листи, що надходять на адресу нашої газети, свідчать про високу національну свідомість їхніх авторів.

„Вашу газету поважаю і ціную за гостре, критичне й актуальне висвітлення сьогоденних проблем. Нехай Боже благословення і людська повага та любов примножують ваше здоров'я, дають сили й наснаги для активного політичного та громадського життя в ім'я України та народу. Слава Україні!" (**Михайло Богданов**, Сквира Київської області).

Усім Вам, дорогі дописувачі, кого згадали і кого не згадали, велика подяка за листи, за підтримку, за допомогу! Усіх Вам Господніх ласк. Будуймо Українську державу і гідно тримаймо честь її будівничого – Української нації.

Василь ЗАЄЦЬ

“РАННІ СЛОВ’ЯНИ” ГРИГОРІЯ ВАСИЛЕНКА

У кого залізо – у того і сила (Хетський напис)

Григорій Василенко

СЛОВ’ЯНИ ПРИДНІПРОВ’Я НА ЗОРІ ЦИВІЛІЗАЦІЇ

У разі небезпеки в городищах переховувалося населення прилеглого району з майном та худобою. Така система захисту була ефективною. Облоги кочівники не застосовували, їхня тактика полягала в раптовості нападу. Якщо позицію слов’ян кочівникам взяти відразу не вдавалося, вони відходили.

Спорудження Змієвих валів вимагало титанічних зусиль. Для зведення одного кілометра валу необхідно було півтори тисячі чоловік протягом усього літнього сезону. А було від Тясмина до столиці п’ять таких ліній. Спорудження Змієвих валів тяглося з перервами понад півтори тисячі років. Вони періодично ремонтувалися й добудовувалися. На підступах до Києва спорудження оборонних валів тривало навіть у часи князя Володимира, хоча ряд городищ, що входили в систему захисту столиці, таких як Хотівське та Ходосівське, було споруджено ще в VI ст. до н. д.

Масштаб робіт, єдність інженерного задуму, способи будівельних вирішень при спорудженні укріплень, вибір місцевості і природних перепон – усе це свідчить не тільки про високий рівень воєнно-інженерного мистецтва у ранньослов’янську епоху. Будівництво Змієвих валів розв’язувало завдання державного масштабу і було під силу тільки державному утворенню. Цим утворенням був гелонський племінний союз.

Тиск кочівників на слов’янські землі послабився наприкінці IV ст. до н. д. У 339 році до н. д. скіфський племінний союз зазнав катастрофічної поразки, завданої йому військом македонського царя Філіппа. Сталося це так. Скіфський цар Атей зібрав усі сили підвладних йому племен на Дунаї, щоб підкорити готів, фракійців та інші племена Балканського регіону. На цю загрозу енергійно відреагував Філіпп. Македонське військо, об’єднавшись з готами та фракійськими племенами, виступило назустріч скіфам. Зарозумілий Атей недооцінив здібностей македонського полководця. Розпорошене й перемішане з обозами та отарами худоби скіфське військо зненацька було атаковане македонцями та їхніми союзниками. В стані скіфів зчинилася паніка. Невеликий загін царських охоронців був знищений.

Атей загинув. Македонцям дістався весь обоз, у тому числі 20 тисяч жінок з дітьми, велика кількість худоби. Скіфи позбулися всіх своїх отар. Після таких втрат скіфи не змогли оговтатися.

Остаточно скіфська агресія проти слов’ян припинилася в епоху зарубинецької культури. Цьому сприяла поява наприкінці III ст. до н. д. у степах Північної Припонтиди сарматів. Відтіснивши скіфів у Крим, вони зайняли їхні володіння у приморських степах. Відтоді скіфи не мали змоги впливати на геополітичну ситуацію в Південно-Східній Європі.

Співіснування слов’ян і сарматів в основному було мирним. На це вказує та обставина, що з рубежу нової ери почала бурхливо розвиватися слов’янська економіка. Письмові та фольклорні джерела цієї епохи свідчать про відродження слов’янської державності в Середньому Придніпров’ї. При цьому неабияке значення мало ефективне функціонування розгалуженої системи Змієвих валів. Археологічні матеріали свідчать також про те, що між представниками обох народів практикувалися змішані шлюби.

Розстановку політичних сил у Північній Припонтиді в I ст. до н. д. значно змінила війна між Римом та Парфією, яка велася за панування над країнами басейну Чорного моря. Сармати виступили на боці парфянського царя Мітрідата Євпатора. Військо Мітрідата з’явилося на узбережжі Чорного моря. Парфянський цар примушував прибережні народи до союзу проти Риму. Це загострило обстановку в регіоні Чорного моря. Небезпека війни нависла над населенням Придніпров’я. У цій напруженій ситуації слов’яни вживають заходів для зміцнення безпеки своїх земель. Племенні князівства Середнього Придніпров’я об’єднуються у воєнно-політичний союз на чолі з полянським князівством. Утворення цього союзу поклало початок існуванню слов’янської держави.

На те, що слов’яни досягли порогу державності, вказує наявність таких чинників: відокремлення ремесла від землеробства і торгівлі від ремесла; поява численних міст як торговельно-ремісничих центрів; виникнення грошової системи на основі римської монети і формування внутрішнього ринку; розвиток самобутнього рунічного письма. Про розвиток ремесла в зарубинецьку епоху свідчить багатий археологічний матеріал.

Відомо, що ремесло відокремлюється від землеробства тоді, коли необхідність в його продукції стає загальною, коли домашнє виготовлення ні якісно, ні кількісно не може задовольнити потреби суспільства в життєвих засобах. Процес відокремлення ремесла від землеробства почався у слов’ян ще в скіфські часи.

Першими галузями ремесла, які відокремилися від землеробства у зарубинецьку епоху, були металургія та обробка заліза. Слов’янські майстри вдосконалювали технологію металообробки, освоєну ще в скіфську епоху.

У зарубинецьку епоху відбувається масовий перехід на залізні знаряддя праці – серпи, коси, сокири, свердла, долота тощо. Великий попит на вироби ковальського ремесла й складність освоєння технології металообробки вимагали укрупнення і спеціалізації виробництва. Тому вже в останні два століття до нової доби ряд поселень поблизу покладів болотної руди починає спеціалізуватися на виплавленні заліза і виготовленні металевих знарядь праці та побутових виробів. Поступово вони перетворилися на великі, як на ті часи, спеціалізовані металургійні центри з повним технологічним циклом обробки металу, включаючи випалювання вугілля, добування і збагачення руди, виплавка заліза, кування та зварювання окремих деталей, їх загартування та цементацію. Такі поселення існували на Київщині в районах сіл Лютежа, Великих Дмитровичів, Соколівки, міста Канева та інших.

Продукція металообробного ремесла цінувалась надзвичайно високо, оскільки залізні вироби за міцністю не поступалися виробам з кістки, дерева чи бронзи, остання була до того ж набагато дорожчою від заліза. Бронза надходила з Кавказу та Балкан, і доставка її була неймовірно дорогою. Сировина ж для виготовлення заліза була повсюди на території Лісостепу в достатній кількості.

Природно, що металообробка забезпечувала не тільки внутрішні потреби, а й виготовлення продукції на експорт. Грецькі та римські письмові джерела цієї епохи часто називають Скіфію країною, багатою на залізо.

Те ж саме можна сказати про виготовлення ювелірних виробів. Завдяки розвитку металургії широких масштабів досягло виготовлення прикрас із бронзи, срібла, золота. З I ст. окремі поселення починають спеціалізуватись на їх виготовленні. Одним з найбільших центрів ювелірного ремесла було поселення Грищенки, виявлене на Черкащині. Знахідки ювелірних виробів, виготовлених у Придніпров’ї, трапляються в археологічному матеріалі навіть у досить віддалених районах – на Уралі, Кавказі, в Криму та в інших місцях.

Високої майстерності у цей час досягло виготовлення керамічних виробів. Лощений посуд місцевого виготовлення за своєю якістю не поступався завізному. Тому ввіз керамічного посуду в Придніпров’я з інших земель на рубежі нової доби значно знизився. Завозилась лише високохудожня кераміка.

Інтенсивно розвиваються також інші ремесла – деревообробка, ткацтво, вичинка шкіри, обробка кістки та рогу, виготовлення човнів, будівельна справа.

Масове виготовлення продукції викликало потребу в посередництві для її реалізації, у людях, які могли б займатися реалізацією виробів ремесла на зовнішніх ринках. І з’являється нова суспільна верства – купці. Про це є, хоча й скупі, повідомлення в грецьких та римських джерелах. Отож, на початку I ст. римський письменник Клавдій Еліан зазначає, що «скіфи привозять до мідійців на продаж добутий у них самих мед та місцевий віск». Його сучасник грецький історик Полібій додає, що греки від скіфів отримують мед, віск, худобу на м’ясо, рибу.

Успіхи в ремеслі і пожвавлення економічних зв’язків позитивно вплинули на розвиток міського будівництва.

Марія ХИЛЕВИЧ

Далі буде

Початок у №№ 22,23,33–39,

ЯК "ЛОПАТИНСЬКИЙ" З-ЗА КОРДОНУ...

Серед багатьох визначних діячів Національно-визвольного руху України ХХ століття одне з чільних місць посідає Володимир Тимчій – "Лопатинський".

Він народився 28 жовтня 1911 р. в селі Грабовець, що неподалік Стрия. Після Стрийської гімназії юнак вступив до Львівського університету, сумлінно працював у грабовецькій "Просвіті" й педагогічному товаристві "Рідна школа", усіляко запобігав полонізації, за що й був заарештований.

У 1929 р. Володимир Тимчій разом з С. Охримовичем організували першу ланку Юнацтва ОУН в Стрийській гімназії. У 1932 р. Володимир вступає до ОУН і призначається організаційним референтом Стрийщини. Зверхниками його були провідні діячі націоналістичного руху Петро Мірчук, Лев Ребет, Олекса Гасин.

У 1938 р. Володимира забирає до Львова на навчання організаційний референт Мирослав Тураш –"Грабовський". В листопаді Тимчій починає своє навчання на правничому факультеті університету.

У лютому 1939 р. відбулися зміни в проводі Крайової Екзекутиви ОУН. Провідником став Мирослав Тураш –"Грабовський", а Володимир Тимчій –"Лопатинський" – організаційним референтом. Новому керівництву підпорядковувався 18 округ. Оновлена КЕ ОУН перейшла до посиленої бойової діяльності, провела реконструкцію теренових проводів, вишколювала нові кадри революціонерів.

З початку війни Володимир Тимчій тісно співпрацював зі Степаном Бандерою. У листопаді він безпосередньо керує підпіллям на Західній Україні.

Після наради 9–10 лютого 1940 р. і створення Революційного Проводу ОУН на чолі зі Степаном Бандерою, Володимир Тимчій – "Лопатинський" став Крайовим Провідником ОУН на ЗУЗ. Він разом із Зіновією Левицькою – "Зенею", Микитою Опришком – "Медведем" та Теодором Оленьчаком –"Васильковим" вирушили із Кракова до Львова, щоб продовжувати підпільну роботу, готувати повстання. Вони перейшли німецько-радянський кордон, що пролягав тоді вздовж річки Сян, але червоні прикордонники помітили їх. Зіткнувшись з енкаведистами, відбивалися, а відтак у безвиході підірвали себе останньою гранатою.

Трагічні обставини загибелі В. Тимчія та його друзів оспівані у пісні:

Як „Лопатинський" з-за кордону
У рідний край, у Львів вертав...

Ярина МИХАЛЬОНОК

Календар українського націоналіста

10–21 жовтня 1947 р. – більшовики вивезли в Сибір майже 150 тис. українців.
21 жовтня 1933 р. – член ОУН Микола Лемик виконав атентат-протест у російському консульстві у Львові проти організованого радянською владою голодомору в Україні.
22 жовтня 1995 р. – Інтронізація Філарета (Денисенка) – Святійшого Патріарха Київського і всієї Руси-України.
23 жовтня 1991 р. – розпущено КДБ СРСР.

На 59-му році пішла з життя **Людмила ДАШКЕВИЧ** – представниця славної когорти шістдесятників. Не стало української патріотки, яка все своє життя присвятила служінню народу, не уявляла себе поза Національно-визвольною боротьбою за вільну, суверенну Україну.

Земля їй пухом...

Побратими

Запорізька обласна організація Конгресу Українських Націоналістів повідомляє про трагічну загибель голови Дніпрорудненської міської організації КУН, члена Політради Запорізької обласної організації КУН

Світлани ПУШКАРЕНКО.

Глибоко сумуємо й висловлюємо наше щире співчуття сім'ї та рідним покійної.

На 95-му році пішов із життя старійший член ОУН–УПА, уродженець с. Гриньків Лановецького району **Кіндрат ГАВРИЛЮК** – "Іван". Висловлюємо щирі співчуття синові, онукам, правнукам та всій його родині.

Спіть спокійно, наш дорогий наставнику й побратиме!

Тернопільське Братство вояків ОУН-УПА, Тернопільська організація Ліги жінок України

НЕЗАБУТНЄ

ВІНОК З КОНЮШИНИ

Особливе хвилювання викликали у мене прочитані в дитинстві розповіді про похорон у Львові в липні 1938 р. генерала УГА Мирона Тарнавського, що походив з села Черниці, тодішнього Бродівського повіту.

Хлопчик Василько, пригнавши корову, застав у хаті заплакану матір і схвильованого батька.

– Що сталося?

– Велике горе, синку, помер наш генерал. Прийшла телеграма на станцію Броди, щоб з рідного села на похорон генерала-земляка приїхали делеговані люди.

Василько по обіді виплів з червоної конюшини вінок для вшанування пам'яті генерала. Разом з земляками він приїхав до Львова. Його вінок поклали сердобольні жінки на дерев'яний хрест... Василько очолив похоронну процесію. Поруч нього два вояки у формі січових стрільців несли жалобний портрет генерала. Щоб показати, що Галичина є поневоленою Польщею, Василько, який усоблював народ, ішов босий, ведучи за собою в скорботі тисячі людей: колишніх Січових Стрільців і вояків УГА...

Я ніколи не думав, що прочитане в дитинстві в далекому майбутньому дозволить душевно зблизитися зі щирою людиною – лікарем Олеської районної лікарні Марією Коцюбою – донькою нашого генерала.

...Серпнева злива з громовицею застала мене в центрі містечка. Я сховався на ганку пошти. Дивлюся, біжить Марія Миронівна, прикривши голову якимось портфеликом.

– Маріє Миронівно, сюди!, – кричу, вибігаючи назустріч. Схопив її за руку і по мокрих східцях запровадив на ганок.

– Дуже вдячна Вам, молодий чоловіче, страшна злива, святий Ілля їздить колісницею по небу.

– Вспокойтеся, Маріє Миронівно, серпневі зливи і громовиці довго не тривають.

– Я страху після того, що пережила, вже не маю.

Марія Миронівна тоді щойно повернулася з багаторічних поневірянь по тюрмах і таборах ГУЛАГу, тому в розмовах відкритою ні з ким не була.

Щоб викликати пані Марію на відвертість, розповідаю про Василька, його вінок з червоної конюшини. Лицем, бачу, котяться сльози, а може, це дощові краплі, хтозна. Однак місток довіри прокладено. Дощ падає, громовиця посувається на лісові масиви...

Марія Миронівна розповідає, що похорон у батька ніколи не забуде. Пам'ятає хлопчика з рідного села Черниці. Вона якраз закінчила Празький університет, лікувальний факультет. Батькові рекомендував післати її на навчання лікар УСС Мар'ян Свідерський, який разом з ним пройшов трикутник смерті, працював лікарем у містечку Білому Камені, часто гостював у їхній сім'ї. Працю отримала у народній лічниці Андрія Шептицького. Була на великому здвигу народу, коли 13 червня 1943 р. біля могили батька генерала Мирона Тарнавського і Голови Державного секретаріату УНР Костя Левицького дивізійники „Галичини" складали на цвинтарі Січових Стрільців присягу на вірність Україні. Серед них був її рідний брат Зіновій – десятник цієї дивізії. Продовжуючи свої спогади, розповідала, що з братом Зенком брала участь у Пласті, вступила в „Юнацтво", а опісля – в ОУН. Багато членів її родини опинилися у 1944 р. у Німеччині, а потім виїхали до США та Канади. Марія Миронівна вийшла заміж за лікаря Ярослава Коцюбу. Вона як лікар обслуговувала воїнів УПА в надрайоні Брідщині, а чоловік – у надрайоні Радивилові. Часом бачилися по лінії зв'язку, але подальша доля чоловіка їй невідома. Знає, що загинув, але як, і де його могила – невідомо. З сумом згадує гірке сімейне щастя, яке дало двох доньок.

За вказівкою Катрусі Зарицької, псевдо „Монета", відбула в районі Болехова і Рогатина, де очолювала навчання медиків по лінії УЧХ. З хвилюванням розповідає, що в масиві „Дебри" зустрілася з братом Зіновієм, який після поранення під Бродами перейшов в УПА і як офіцер займався вишколом стрільців. Псевдо брата „Котигорошок".

– Важко згадувати минуле, але перед кимось треба відкрити душу. Могила брата десь у Чорному лісі, серед тисяч могил стрільців УПА, – Марія Миронівна повідала жорстоку правду життя.

У районі Рогатина була схоплена МГБістами. Трійка засудила її на 15 років. У ГУЛАГу працювала палатним лікарем. У 1956 р., після злигоднів і сибірських поневірянь, повернулася на рідні землі. Як колишньому лікареві УПА їй не дозволили працювати лікарем. У Львові не прописували, хоча там жила старенька мама, яка виховувала донечок Марії – Ярославу і Христину. Отримала працю в Олеській районній лікарні. Часто відвідувала книжковий магазин, де подружилася з продавцем Іванною Станасюк, а в лікарні – з Нусею Савою. Вони були любительками вишивок.

– Що мені так сталося, що з Вами так розговорилася? Мабуть, у цьому винна розповідь про малого Василька і похорон батька, – сказала Марія Миронівна.

Дощ перестає, треба йти. Допомагаю лікарці зійти слизькими східцями і йдемо удвох до своїх помешкань. Подумки дякую Богові, що звів мене з чудовою людиною – лікарем УПА, в'язнем сталінського ГУЛАГу...

Могила Марії Миронівни – в Олеську. Радянська влада не дозволила похоронити її на Янівському цвинтарі. Тільки в 1992 р. дочка Ярослава, за сприяння В'ячеслава Чорновола, перезахоронила маму біля могили дідуся-генерала.

Будете на Янівському цвинтарі – знайдіть їхні могили, помоліться...

Мирослав ПАСТУШОК,
смт Олесько Буського району,
Львівська область

Видавець Конгрес Українських Націоналістів

Засновник Степан Брацюнь

Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Анатолій Погрібний, Ярослав Радевич-Винницький, Степан Семенюк

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08
e-mail: nacija@ukr.net
www.nacija.org.ua

Адреса видавця: 01004, вул. Горького 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Головний редактор Микола Гук

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26001016925980 в банку "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300131, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видрукувано у ВАТ "Видавництво "Київська правда"
Замовлення № 3832
Наклад 120 000 примірників
Ціна договірна

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 32-05-03
Дніпропетровськ	Береза Юрій	(0562) 45-09-60
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(067) 410-52-42
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Ковальчук Григорій	(0522) 24-50-64
Київська обл.	Сахацький Олександр	(044) (297)27-5-70
Київ	Мохналь Михайло	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Кук Володимир	(0642) 95-59-78
Луцьк	Максимович Олег	(03322) 723935, 722142
Львів	Вовк Михайло	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 29-07-90
Мукачеве	Гурзан Василь	(03131) 2-25-45
Одеса	Перегінчук Михайло	(067) 458-90-60
Полтава	Квачова Олеся	(0532) 28-053
Рівне	Кривко Ігор	(0362) 22-20-26
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Манжела Борис	(0542) 63-15-36
Тернопіль	Ткач Володимир	(0352) 52-56-91
Харків	Дяків Богдан	(0577) 16-02-18
Херсон	Петренко Володимир	(0535) 55-46-50
Хмельницький	Вітряний Олесь	(0382) 65-32-01
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

Передавайте часопис "Нація і держава" з хати до хати, з рук у руки!